

Forslag A 1963/UVU
Behandles af Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Betænkning over medlemsforslag om nordisk stemme i nasjonale transportplaner

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at arbeide tettere og mer systematisk med å påvirke de nasjonale transportplanene, och

at utarbeide en liste over prioriterte infrastrukturelle grensehinder som hindrer nordisk integrasjon. Listen skal speile interessene til innbyggere i alle de nordiske landene og ulike sektorer. Listen skal revideres hvert annet år.

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden föreslår att Nordiska rådet rekommanderar de nordiska regeringarna

at konsultera de andra nordiska länderna för att samplanera nationella infrastruktur projekt och infrastruktursatsningar på tvärs i Norden

Baggrund

Det er behov for mer samarbeid om infrastruktur i Norden. Fysiske infrastrukturelle grensehinder bremser integrasjon og et mer konkurransedyktig Norden. Å fjerne hindre for at mennesker og bedrifter skal kunne bevege seg og virke lettere mellom landene, er et av Mittengruppens viktigste mål for arbeidet i Nordisk Råd.

Gruppen og det nordiske rådet har tidligere uttrykt det store behovet for et transportministerråd, og infrastruktur blir hyppig diskutert i utvalgenes møter. Disse debattene har ofte blitt preget av at de enten er for prosjektspesifikke uten syn for nytte opp mot andre nordiske prosjekter, eller for abstrakte til å kunne knyttes opp mot faktiske infrastrukturelle hindringer. Og med Finland og Sveriges inntreden i NATO vil behovet for en god samnordisk infrastruktur få en ekstra beredskapsdimensjon.

Mittengruppen mener det kan være behov for å tenke nytt om arbeidet med fysiske grensehinder. Gruppen ønsker derfor at utvalget skal se på muligheten for å arbeide mer aktivt opp mot de nasjonale planarbeidene.

Norge og Sverige har i dag langsiktige strategier for infrastruktur som behandles jevnlig. I Danmark ble det for få år siden inngått et bredt kompromiss om infrastruktur frem til 2023.

I Island har man en bred överenskommelse mellan staten och kommunerna i huvudstadsområdet om långsiktig strategi om infrastruktur om transport i området. I Finland har den senaste omfattande trafiksystemplanen godkännts i 2021.

Det nærmest utømmelige behovet for infrastrukturelle forbedringer fører til at slike planer er dømt til å sette ulike regionale og sektorielle interesser opp mot hverandre. Det kan medføre at tverrnasjonale prosjekter blir nedprioritert. Skal dette endre seg, må det nordiske samarbeidet tydeligere på banen.

Flere, blant annet Foreningen Norden, har tatt til orde for en nordisk transportplan. Mittengruppen mener at en ikke trenger såpass omfattende planer, men at det er behov for mer systematisk nordisk samarbeid.

Mittengruppen foreslår derfor at Nordiska ministerrådet utarbeider en liste over infrastrukturelle grensehinder, som kan spilles inn i nasjonale transportplaner og utredninger. Den bør speile landenes og ulike sektors behov med mål om å spille inn prosjekter som skaper nordisk nytte og integrasjon.

Udvalgets synspunkter

Utskottet är eniga med Mittengruppens hållning att ta bort hinder för att människor och företag ska kunna röra sig och verka fritt inom Norden är ett av det viktigaste målet för arbetet i Nordiska rådet.

Medlemsförslaget gällande behovet av ett transportministerråd och gemensamma infrastruktursatsningar ligger därför helt i linje med Nordiska rådets beslut från Akureyri 2018 där samtliga medlemmar ställde sig bakom beslutet om att verka för att återupprätta ett Nordiskt ministerråd för transport, samt utskottet för tillväxt och utvecklings prioriteringar baserat på nordisk nytta för människor och verksamheter i Norden.

Dessutom understödjer medlemsförslaget statsministrarnas vision om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030.

Utöver behovet av samordning av nationella transportplaner finns det idag ett behov av en bra samnordisk infrastruktur kopplat till beredskap i samband med ett utökat nordiskt NATO-medlemskap.

Utskottet har noterat att Nordregio gjort kartläggningar över infrastruktursatsningar i Norden vilket kan ingå i de svar som inkommer från regeringarna. Utskottet önskar därför ett svar huruvida det finns ambition att ha ett systematiskt nordiskt samarbete när det gäller nationella transportplaner.

Stockholm, den 6. februar 2024

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Markku Siponen (C)

Sandra Listherby (Lib)

Lars-Christian Brask (LA)

Gunilla Carlsson (S)

Juha Viitala (sd)

Anna Vikström (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Odd Harald Hovland (A)

Ann-Sofie Alm (M)

Alexandra Anstrell (M)

Lars Püss (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Ann-Christine From Utterstedt (SD)

Minna Reijonen (saf)

Erling Eidesgaard (T)

Orri Páll Jóhannsson (VG)

Tor André Johnsen (FrP)